

KUNSKAPSLYFTET
och
den gymnasiala
vuxenutbildningen
VÅREN 2001

Delrapport nr 9

December 2001

Förord

Kunskapslyftet är en femårig satsning på vuxenutbildning med början 1 juli 1997. Satsningen har fyra viktiga perspektiv – förnyelse av arbetsmarknads- och utbildningspolitiken, rättvisare fördelning och ökad tillväxt. Målgrupp för satsningen är i första hand vuxna arbetslösa som helt eller delvis saknar 3-årig gymnasiekompetens och i andra hand kortutbildade anställda. Övriga vuxna antas i mån av plats.

Skolverket har enligt regeringsbeslut nr 34, 1997-06-12, fått i uppdrag att följa upp och halvårsvis rapportera den kvantitativa utvecklingen av Kunskapslyftet. Föreliggande delrapport avser uppföljning av verksamheten under våren 2001 utifrån ett antal givna variabler.

Statistiska centralbyrån (SCB) har svarat för insamling och granskning av uppgifter från kommunerna. Samordning har även skett med Centrala studiestödsnämnden (CSN) och med arbetsmarknadsstyrelsen (AMS). AMS svarar även för det avsnitt i rapporten som beskriver de vuxenstuderandes sysselsättningsbakgrund vid kursstart.

Rapporten har sammanställts av undervisningsråden Björn Berglund och Britt-Marie Jarnhammar (avsnittet Ekonomisk analys), Skolverket.

Stockholm i december 2001

Staffan Lundh
Chef för avdelningen för
uppföljning och utvärdering

Björn Berglund
Undervisningsråd

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Metoder och kvalitetsaspekter	6
3	Resultat	7
3.1	Genomförd utbildning - antal elever, heltidsplatser och kursdeltagare	7
	3.1.1 Utveckling av utbildningsvolymen hösten 1997 till våren 2001	7
	3.1.2 Gymnasial vuxenutbildning per kommungrupp	9
3.2	Studierande i gymnasial vuxenutbildning	10
	3.2.1 Målgrupp för gymnasial vuxenutbildning och Kunskapslyftet	10
	3.2.2 Könsfördelning	11
	3.2.3 Åldersfördelning	11
	3.2.4 Utbildningsbakgrund	12
3.3	Studieinriktning	13
	3.3.1 Utbildningens fördelning på olika ämnen	13
3.4	Utbildningsanordnare	14
	3.4.1 Fördelning av verksamhet på olika utbildningsanordnare	14
	3.4.2 Statens skolor för vuxna, SSV	15
3.5	Studiefinansiering	15
	3.5.1 Antal elever per studiefinansieringsform	15
	3.5.2 Mäns och kvinnors studiefinansiering	17
	3.5.3 Elevernas studiefinansiering i förhållande till utbildningsbakgrund	17
3.6	De studerandes sysselsättningsbakgrund	19
3.7	Studieavbrott samt sysselsättning efter studierna	25
3.8	Ekonomisk analys	30
	 Bilaga 1 Definitioner kommungrupp	 31
	Bilaga 2 Definitioner och begrepp	32

1 Sammanfattning

Genom regeringsbeslut, 1997-06-12, ändrat 2000-06-21, har Skolverket fått i uppdrag att följa och halvårsvis under fem år rapportera om utvecklingen av regeringens satsning på gymnasial vuxenutbildning, Kunskapslyftet. Rapporterna skall behandla satsningens omfattning uttryckt i verksamhetspoäng och antal elever, ekonomisk uppföljning, uppgifter om deltagarna, resultat på individnivå samt uppgifter om utbildningsanordnare.

Enligt regleringsbrevet för år 2001 uppdrag 10 skall Skolverket, baserat på tillgänglig statistik, analysera orsakerna bakom studieavbrott inom gymnasial vuxenutbildning. En slutrapport utifrån befintlig statistik skall redovisas senast den 15 februari 2002.

Skolverket har samordnat de två uppdragen.

Denna rapport beskriver den gymnasiala vuxenutbildning som har anordnats och bedrivits under våren 2001 samt en analys av studieavbrott inom gymnasial vuxenutbildning. Rapporten redovisar verksamhetens fördelning på män och kvinnor, på elever med olika utbildningsbakgrund på ämnen m.m. Rapporten omfattar även statistik uppdelad på nyinskrivna elever och fortsättningsstuderande.

I rapporten redovisas verksamheten i den totala gymnasiala vuxenutbildningen dvs. verksamhet inom såväl Kunskapslyftet som den kommunalt finansierade gymnasiala vuxenutbildningen. Avbrottsanalysen redovisas i avsnitt 3.7.

Genomförd utbildning

Våren 2001 ökade antalet heltidsplatser inom gymnasial vuxenutbildning, med 6,3 procent, till 132 200 heltidsplatser, jämfört med hösten 2000. Antalet elever var i stort sett oförändrat medan antalet kursdeltagare ökade med 4,3 procent.

Den gymnasiala vuxenutbildningens omfattning

Av de studerande våren 2001 var 36 procent av männen och 31 procent av kvinnorna nyinskrivna. I likhet med våren 2000 svarade männen för 33 procent av studierna.

Andelen kursdeltagare över 30 år var oförändrad i förhållande till våren 2000, och uppgick till 58,7 procent. Under samma period minskade andelen kursdeltagare med högst 2-årig gymnasieutbildning med sex procentenheter till 58 procent.

Studieinriktning

Våren 2001 hade ämnena människokunskap, omvårdnadskunskap, social omsorgskunskap och orienteringskurser sin förhållandevis största omfattning någonsin sedan kunskapslyftet startade hösten 1997 medan omfattningen av till exempel ämnena datakunskap, matematik, naturkunskap och svenska har sin förhållandevis lägsta omfattning.

Utbildningsanordnare

Våren 2001 upphandlade kommunerna 28,4 procent av all utbildning hos andra utbildningsanordnare än kommuner och landsting, vilket var en ökning med 2,5 procentenheter sedan våren 2000 och 2,0 sedan hösten 2000.

Studiefinansiering

Av samtliga elever finansierade 12,7 procent sina studier med det särskilda utbildningsbidraget, UBS. Det var en minskning med 0,8 procentenheter jämfört med hösten 2000. 14,7 procent av eleverna finansierade sina studier med SVUX eller SVUXA, medan 19,4 procent finansierade studierna med studiemedel.

Av de nyinskrivna eleverna erhöll 9,0 procent UBS, jämfört med 18,8 procent av dem som studerade både våren 2001 och hösten 2000.

De studerandes sysselsättningsbakgrund

Av samtliga studerande vid kommunal vuxenutbildning våren 2001 var 46 procent aktuella vid arbetsförmedlingen i anslutning till kursstart. Det var två procentenheter lägre än under hösten 2000. Av dem som finansierade sina studier med det särskilda utbildningsbidraget, UBS, hade 76 procent varit aktuella vid arbetsförmedlingen i anslutning till kursstart, vilket var två procentenheter mindre än föregående termin, och sju procentenheter lägre än våren 2000.

Studieavbrott samt sysselsättning efter studierna

Ett år efter avslutade studier uppgick andelen elever som återfanns i Arbetsmarknadsstyrelsens händelseregister som arbetslös till 16 procent och i AMS-åtgärd till 5 procent. 14 procent återfanns i högskoleregistret.

För de som avbröt studierna var motsvarande procenttal 17, 5 och 11 procent.

Största andelen avbrott inträffade hösten 1997 då 27 procent avbröt studierna. Våren 1999 var andelen avbrott 15 procent.

2 Metoder och kvalitetsaspekter

Rapporten bygger på uppgifter som lämnats av kommunerna, via SCB, till Skolverkets nationella uppgiftsinsamling för perioden 1 januari 2001 till 30 juni 2001. Dessutom ingår jämförande statistik från tidigare rapporter.

Kommunens uppgifter på elev- och kursdeltagarnivå har kompletterats med data från andra register. Från SCB:s befolkningsregister har uppgifter hämtats om elevernas hemkommun och från SCB:s utbildningsregister uppgifter om elevernas utbildningsbakgrund. Från CSN har uppgifter erhållits för de elever som uppburit statligt studiestöd. Från AMS har uppgifter hämtats om personer som ingår i AMS händesdatabas. AMS svarar även för avsnitt 3,6 om personernas sysselsättningsbakgrund.

Av den första förordningen om statligt stöd till särskilda satsningar på gymnasial vuxenutbildning för vuxna (1996:1502) framgår att ”den verksamhet som bekostas med det statliga stödet skall kunna redovisas skild från övrig gymnasial vuxenutbildning.” Av uppdraget till Skolverket framgår att rapportering av Kunskapslyftet skall innehålla uppgift om grund för antagning, dvs. om undervisningen genomförs inom ramen för Kunskapslyftet eller i den av kommunen finansierade verksamheten, den så kallade basorganisationen. I SFS 1998:276, som ersätter 1996:1502, finns inte samma krav på särredovisning. Skolverket har valt att i rapporteringen av Kunskapslyftet redovisa uppgifter för den totala gymnasiala vuxenutbildningen, dvs. utan att skilja på Kunskapslyftet och den kommunalt finansierade gymnasiala vuxenutbildningen. En mer detaljerad förklaring till detta val redovisas i en tidigare rapport *Första året med Kunskapslyftet*, december 1998.

I rapporten redovisas utbildningsverksamheten i verksamhetspoäng, som kan sägas vara ett mått på lärandet. Verksamhetspoängen kan omräknas till heltidsplatser. En heltidsprestation under ett helt år motsvarar 756 verksamhetspoäng enligt de kursplaner som gällde fram till och med 30 juni 2001. Uppgifter redovisas på kursdeltagarnivå och på elevnivå. Kursdeltagare är var och en som deltar i en kurs. En elev kan delta i en eller flera kurser. Endast studier som pågick tre veckor efter kursstart har medräknats. Om kursen varit kortare än tre veckor beräknas verksamhetspoängen för den genomförda delen av utbildningen.

I uppföljningsstatistiken ingår också deltagare i utbildning inom Statens Skolor för vuxna, SSV. I ett särskilt avsnitt beskrivs översiktligt verksamheten inom SSV för våren 2001.

3 Resultat

Den genomförda gymnasiala vuxenutbildningen redovisas i åtta avsnitt som omfattar

- 3.1 Genomförd utbildning - elever, heltidsplatser och kursdeltagare
- 3.2 Studerande i gymnasial vuxenutbildning
- 3.3 Studieriktning, val av ämnen
- 3.4 Utbildningsanordnare, inkl statens skolor för vuxna, SSV
- 3.5 Studiefinansiering
- 3.6 De studerandes sysselsättningsbakgrund
- 3.7 Studieavbrott samt sysselsättning efter studierna
- 3.8 Ekonomisk analys

3.1 Genomförd utbildning - antal elever, heltidsplatser och kursdeltagare

3.1.1 Utveckling av utbildningsvolymen hösten 1997 till våren 2001

Omfattningen av den gymnasiala vuxenutbildningen mäts på olika sätt t.ex. i antal elever och antal kursdeltagare. Eftersom beslutet om statsbidrag till kommunerna är relaterat till verksamhetspoäng följs omfattningen även upp i verksamhetspoäng, som kan sägas utgöra ett mått på lärandet. Inom den gymnasiala vuxenutbildningen är kursernas gymnasiepoäng detsamma som verksamhetspoäng. För orienteringskurser och folkhögskolekurser beräknas 21 verksamhetspoäng per vecka och heltidsplats. En heltidsplats är 756 verksamhetspoäng.

En förutsättning för att kommunerna och statens skolor för vuxna skall få statsbidrag för Kunskapslyftet är att de finansierar verksamhet i samma omfattning som innan Kunskapslyftet startade, dvs. tillsammans knappt 37 000 heltidsplatser. Staten har fördelat statsbidrag motsvarande 91 085 heltidsplatser för år 2001. För platser därutöver utbetalas inget statsbidrag.

Av nedanstående tabell framgår omfattningen av utbildningsverksamheten för våren 2001, jämfört med de tidigare halvåren sedan Kunskapslyftet startade. Tabellen omfattar kommunens samlade gymnasiala vuxenutbildning, dvs. såväl den av kommunen finansierade utbildningen som den utbildning som finansieras med statsbidrag genom Kunskapslyftet.

Verksamhetens omfattning

Verksamhetens omfattning	Total gymnasial vuxenutbildning				
	Genomförd utbildningsvolym Angivet i tusentals verksamhetspoäng	Antal heltidsplatser	Antal elever ¹	Antal kursdeltagare	Antal kurser per elev
Hösten 1997	42 893,7	113 475	172 934	776 248	4,5
Våren 1998	53 876,2	142 529	191 456	928 631	4,9
Hösten 1998	54 670,1	144 630	227 885	958 865	4,2
Våren 1999	59 276,2	156 815	228 010	975 049	4,3
Hösten 1999	49 023,9	129 693	208 034	822 858	4,0
Våren 2000	53 574,0	141 730	222 971	869 352	3,9
Hösten 2000	47 034,3	124 430	203 043	788 080	3,9
Våren 2001	49 988,9	132 246	202 811	822 286	4,1
Förändring hösten 2000 - våren 2001	+6,3 %	+6,3 %	-0,1 %	+4,3 %	+5,1 %

Våren 2001 ökade antalet heltidsplatser, jämfört med hösten 2000, med 6,3 procent. Antalet kursdeltagare ökade med 4,3 procent, medan antalet elever minskade med 0,1 procent. Ökning av antalet heltidsplatser samtidigt som antalet elever i stort sett är oförändrat innebär att studieomfattningen per elev har ökat, vilket också framgår av att antalet kurser per elev har ökat från 3,9 till 4,1.

¹ I rapporten används begreppet elever, eftersom personer som studerar inom kommunal vuxenutbildning enligt styrdokument (skollag, läroplan och andra förordningar) benämns elever.

3.1.2 Gymnasial vuxenutbildning per kommungrupp

På riksnivå ökade antalet heltidsplatser mellan hösten 2000 och våren 2001 med drygt 6 procent.

Gymnasial vuxenutbildning per kommungrupp. Jämförelse hösten 1999 -- våren 2001. Heltidsplatser

Kommungrupp	Genomförd utbildning, antal heltidsplatser					
	Hösten 1999	Våren 2000	Hösten 2000	Våren 2001	Förändr. våren 2000 – våren 2001, procent	Förändr. hösten 2000 – våren 2001, procent
Storstäder	23 887	23 524	21 490	22 370	-4,9%	4,1%
Förortskommuner	14 434	14 630	13 031	13 467	-7,9%	3,3%
Större städer	35 836	38 531	34 964	38 179	-0,9%	9,2%
Mellanstora städer	20 276	23 531	19 910	21 211	-9,9%	6,5%
Industrikommuner	10 183	11 145	10 429	10 816	-3,0%	3,7%
Landsbygdskommuner	5 188	5 651	5 198	5 610	-0,7%	7,9%
Glesbygdskommuner	3 931	4 292	3 597	4 077	-5,0%	13,3%
Större övriga kommuner	9 548	10 906	9 854	10 628	-2,5%	7,9%
Mindre övriga kommuner	6 407	7 197	5 957	5 888	-17,0%	-1,2%
TOTALT	129 693	141 730	124 430	132 246	-6,7%	6,3%

Definition av kommungruppsbegreppet framgår av bilaga 1.

Av tabellen framgår att samtliga kommungrupper har minskat sin utbildningsverksamhet mellan våren 2000 och våren 2001. Mindre övriga kommuner har minskat mest, 17 procent, och landsbygdskommuner minst, med 0,7 procent. Minskningen kan bero på såväl förändrad efterfrågan på utbildning som kommunens ambition av att anpassa volymen till den verksamhetsnivå som gäller för år 2001.

Studier på flera nivåer

Utbildningsnivå / halvår	Hösten 1997		Hösten 1998		Hösten 2000		Våren 2001	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Grundläggande vuxenutb.	29 263	12,5	24 702	9,3	20 284	9,0	19 085	8,5
Gymnasial vuxenutbildn.	175 666	75,2	209 745	79,1	179 940	79,5	180 370	80,2
Påbyggnadsutbildning	4 048	1,7	3 914	1,5	3 758	1,7	3 839	1,7
Grundl. + gymnasial	19 804	8,5	22 900	8,6	18 482	8,2	17 966	8,0
Grundl. + påbyggnad	27	0,0	16	0,0	83	0,0	20	0,0
Gymnasial + påbyggnad	4 640	2,0	3 873	1,5	3 577	1,6	3 456	1,5
Grundl. + gymn. + påb.	222	0,1	50	0,0	85	0,0	35	0,0
TOTALT	233 670	100	265 200	100	226 209	100	224 771	100

Liksom tidigare år studerar cirka tio procent av eleverna samtidigt på två eller tre nivåer.

3.2 Studerande i gymnasial vuxenutbildning

3.2.1 Målgrupp för gymnasial vuxenutbildning och Kunskapslyftet

Sökande till gymnasial vuxenutbildning tas in till utbildning utifrån två förordningar med delvis olika prioriteringsordning.

Av förordning om kommunal vuxenutbildning SFS 1992:403 framgår följande prioriteringsordning, 3 kap. § 10.

Vid urvalet skall särskilt beaktas om en sökande

- *har kort tidigare utbildning*
- *behöver utbildningen för planerad eller pågående yrkesverksamhet eller står inför yrkesval,*
- *behöver utbildningen för att komplettera ett reducerat program från gymnasieskolan eller för annan behörighetskomplettering, eller*
- *skall kunna fullfölja studier som den sökande har påbörjat enligt en upprättad studieplan.*

Av förordning om statligt stöd till särskilda satsningar på utbildning för vuxna SFS 1998:276 (Kunskapslyftsförordningen) ges företräde för vissa sökande, § 9.

Vid intagning till en utbildning ... skall i den ordning som anges i punkterna 1-3 företräde ges en sökande som saknar eller har brister i sådana kunskaper som krävs för slutbetyg från gymnasial vuxenutbildning eller motsvarande utbildning, om den sökande

- 1. är arbetslös eller deltar i en arbetsmarknadspolitisk åtgärd och är anmäld som arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen i den ordning som Arbetsmarknadsstyrelsen föreskriver,*
- 2. är arbetstagarare och arbetsgivaren genom en överenskommelse med den berörda lokala arbetstagarorganisationen har åtagit sig att för arbete i minst samma omfattning som utförts av den sökande anställa någon som är långtidsarbetslös och som anvisas av den offentliga arbetsförmedlingen, eller*
- 3. är uppsagd från sitt arbete eller annars hotas av arbetslöshet.*

10 § I fråga om urval mellan sökande inom någon av de grupper som anges i 9 § eller mellan övriga sökande skall bestämmelserna om urval i förordningen om kommunal vuxenutbildning eller i förordningen om statens skolor för vuxna tillämpas.

Av regeringsuppdrag till Skolverket framgår vilka uppföljningsområden som skall rapporteras. Områdena har valts med tanke på behovet av att följa upp de prioriterade målgrupperna. Följande variabler redovisas

- kön,
- ålder,
- utbildningsbakgrund,
- sysselsättning före kursstart

Dessa variabler redovisas nedan under varsitt avsnitt.

3.2.2 Könsfördelning

Andelen kvinnor i kommunal vuxenutbildningen har under lång tid varit dubbelt så hög som andelen män. Många kommuner genomför därför riktade insatser för att nå fler män. Under de tre och ett halvt år som Kunskapslyftet pågått har andelen män varierat svagt uppåt och nedåt. Mellan våren 2000 och hösten 2000 minskade andelen utbildning som genomfördes av män med 1 procentenheter till 32 procent. Mellan hösten 2000 och våren 2001 ökade andelen till 33 procent.

Högst andel män i gymnasial vuxenutbildning fanns i storstäder, glesbygdskommuner och större städer. Männens svarade där för mellan 39 och 34 procent av utbildningen. I landsbygdskommuner var andelen män 25 procent.

Mäns andel i utbildningen våren 2001

Kommungrupp	Andel av heltidsplatserna, %	Diff. jmf med våren 2000, %-enheter	Andel av kursdeltagarna, %	Andel av eleverna, %
Storstäder	39,6	+1,0	39,0	39,3
Förortskommuner	30,1	-0,8	29,1	29,1
Större städer	34,7	-0,8	33,5	33,6
Mellanstora städer	31,9	-0,7	30,4	30,4
Industrikommuner	26,8	-0,4	25,7	25,8
Landsbygdskommuner	25,5	-3,5	24,6	24,7
Glesbygdskommuner	37,9	+3,2	35,0	35,0
Större övriga kommuner	30,0	-0,2	28,2	28,4
Mindre övriga kommuner	27,3	+0,2	26,5	26,4
TOTALT	32,9	-0,4	31,7	31,9

3.2.3 Åldersfördelning

Under Kunskapslyftets två första år ökade andelen kursdeltagare över 30 år från 49 procent hösten 1997 till 60 procent våren 1999. Därefter har andelen varierat mellan 56 och 58 procent men uppgick våren 2001 till 60,6 procent.

Andel av utbildningen som våren 2000 och våren 2001 genomfördes av elever över 30 år

Kommungrupp	Andel av heltidsplatserna, %		Andel av kursdeltagarna, %		Andel av eleverna, %	
	Våren 2000	Våren 2001	Våren 2000	Våren 2001	Våren 2000	Våren 2001
Storstäder	55,3	56,4	54,9	55,1	54,1	54,8
Förortskommuner	59,2	61,2	59,8	61,3	60,4	61,1
Större städer	55,7	56,7	56,2	57,6	56,5	57,3
Mellanstora städer	59,2	61,3	59,2	62,3	61,0	62,0
Industrikommuner	59,2	61,5	59,3	61,8	62,9	61,6
Landsbygdskommuner	64,9	67,6	64,7	68,2	66,8	67,9
Glesbygdskommuner	66,4	70,9	67,6	70,5	68,8	70,3
Större övriga kommuner	62,2	65,4	62,2	65,3	65,1	65,0
Mindre övriga kommuner	65,6	66,7	65,2	66,3	68,7	66,1
TOTALT	58,5	60,3	58,7	60,6	59,7	60,2

Högst andel elever över 30 år hade glesbygdskommuner, landsbygdskommuner och mindre övriga kommuner. Lägst var andelen i storstäder och större städer.

3.2.4 Utbildningsbakgrund

Kunskapslyftet vänder sig i första hand till dem som helt eller delvis saknar 3-årig gymnasieutbildning.

I nedanstående tabell redovisas kursdeltagarnas utbildningsbakgrund. Under de fyra höstterminer som Kunskapslyftet pågått varierade andelen kursdeltagare med högst 2-årig gymnasieutbildning mellan som lägst 64 procent hösten 1997 och som högst 70 procent hösten 1998. Våren 2000 och våren 2001 var andelarna 64 respektive 58 procent.

Kursdeltagarnas utbildningsbakgrund. Jämförelse hösten 1997, hösten 1998, hösten 1999, våren 2000, våren 2000 och våren 2001.

Utbildningsbakgrund	Andel av kursdeltagarna, %					
	Hösten 1997	Hösten 1998	Hösten 1999	Våren 2000	Hösten 2000	Våren 2001
Okänd utbildning	1	1	2	1	2	1
Förgymn. < 9år	2	2	2	2	2	2
Förgymnasial utb 9-10 år	18	22	25	23	26	16
Gymn. utb högst 2	43	45	40	38	37	39
Gymn. utb > 2år	27	21	23	26	23	31
Eftergymn. utb < 3 år	7	6	6	7	7	7
Eftergymn. utb >=3år	3	2	3	3	3	4
TOTALT	100	100	100	100	100	100

Antalet nyinskrivna var 65 000 elever.

Nedanstående tabell beskriver elevernas utbildningsbakgrund, till skillnad från föregående tabell med uppgifter om kursdeltagare. Av tabellen framgår att 53 procent av de som var fortsättningsstuderande hade okänd eller en utbildning motsvarande högst 2-årigt gymnasium. För de nyinskrivna var andelen 52 procent. Motsvarande värden för våren 2000 var 60 respektive 55 procent. De som har förgymnasial utbildning 9-10 år svarar för den största minskningen, nyinskrivna med 5 procentenheter från 19 till 14 procent och fortsättningsstuderande med 6 procentenheter från 20 till 14 procent.

Utbildningsbakgrund för elever våren 2001

Utbildningsbakgrund	Andel av heltidsplatserna, %	Andel av eleverna, %				
		Totalt	Nyinskrivna	Fort-sättn. stud	Födda i Sverige	Födda utomlands
Okänd utbildning	1	2	3	1	0	6
Förgymn. < 9 år	2	2	3	2	2	6
Förgymnasial utb. 9-10 år	16	14	14	14	14	13
Gymn. utb. högst 2 år	38	35	32	36	37	24
Gymn. utb. > 2 år	31	31	30	32	33	27
Eftergymn. utb < 3 år	7	9	11	9	9	11
Eftergymn. utb >= 3 år	4	6	7	6	5	13
Totalt	100	100	100	100	100	100

Andel av utbildningen som genomfördes av elever våren 2000 och våren 2001 med **högst 2-årig gymnasieutbildning**.²

Kommungrupp	Andel av heltidsplatserna, %		Andel av kursdeltagarna, %		Andel av eleverna, %	
	Våren 2000	Våren 2001	Våren 2000	Våren 2001	Våren 2000	Våren 2001
Storstäder	59	49	58	49	52	49
Förortskommuner	63	57	63	57	56	57
Större städer	63	55	63	56	57	56
Mellanstora städer	66	59	66	59	61	59
Industrikommuner	68	60	67	60	63	60
Landsbygdskommuner	72	66	72	66	68	66
Glesbygdskommuner	71	63	72	62	66	62
Större övriga kommuner	68	61	68	60	64	60
Mindre övriga kommuner	71	62	71	62	66	62
TOTALT	64	57	64	57	59	57

Utbildningsbakgrunden skiljer sig mellan kommungrupperna. I storstäder, större städer och förortskommuner genomfördes mellan 49 och 57 procent av studierna av elever med högst tvåårig gymnasial utbildning, medan motsvarande andel i övriga kommungrupper låg mellan 59 och 66 procent.

3.3 Studieinriktning

3.3.1 Utbildningens fördelning på olika ämnen

Av tabellen nedan framgår hur studierna fördelades på olika ämnen.

Genomförd utbildning fördelad på ämnen, procent

Ämnen	Andel av heltidsplatserna, %					Andel av deltagarna, %		
	Hösten 1997	Hösten 1998	Våren 2000	Hösten 2000	Våren 2001	Våren 2000	Hösten 2000	Våren 2001
Administration	2,5	2,6	2,1	2,0	2,2	3,8	3,7	3,9
Datakunskap	11,1	13,4	10,4	10,0	10,0	11,8	11,4	10,9
Engelska	8,4	7,6	5,5	5,6	5,1	6,0	5,7	5,4
Företagsekonomi	5,0	4,7	4,2	4,3	4,5	5,4	5,8	6,1
Fysik	2,7	2,4	1,8	1,6	1,6	1,2	1,2	1,0
Historia	2,5	2,6	2,4	2,1	2,0	1,9	1,6	1,6
Kemi	2,2	1,7	1,3	1,4	1,2	1,3	1,0	1,1
Matematik	12,2	11,0	8,5	8,2	7,6	9,3	8,3	8,0
Människokunskap	2,0	2,2	3,4	3,6	3,5	4,8	5,1	5,3
Naturkunskap	2,2	2,3	1,7	1,4	1,3	2,2	2,1	1,7
Omvårdnadskunskap	4,0	3,9	6,2	7,0	6,7	3,1	3,5	3,7
Psykologi	1,2	1,2	1,3	1,3	1,2	2,2	2,2	2,1

² De elever för vilka uppgift saknas om utbildningsbakgrund har bedömts ha högst 2 årig gymnasieutbildning.

Religionskunskap	0,9	0,9	0,7	0,6	0,6	1,5	1,2	1,2
Samhällskunskap	6,1	6,0	4,2	3,7	3,7	3,5	3,0	3,0
Social omsorgskunskap	3,3	3,6	5,3	5,8	5,2	3,7	3,9	4,0
Svenska/sv. s. andraspråk	11,3	10,7	7,6	7,2	6,9	6,6	6,4	5,9
Tyska	1,6	1,3	0,7	0,6	0,6	0,7	0,6	0,5
Övriga språk	1,9	1,6	1,6	1,6	1,5	1,4	1,5	1,3
Orienteringskurser	4,1	4,1	6,1	6,3	6,9	3,8	4,4	4,5
Folkhögskolekurser	1,0	0,7	1,0	0,8	0,8	0,2	0,1	0,1
Övriga kurser	13,7	15,2	23,9	25,0	26,9	25,5	27,0	28,5
TOTALT	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Våren 2001 orienteringskurser sin förhållandevis största omfattning någonsin sedan Kunskapslyftet startade hösten 1997. Omfattningen av till exempel ämnena datakunskap, engelska, matematik, naturkunskap och svenska har däremot förhållandevis liten omfattning jämfört med kunskapslyftets första år.

3.4 Utbildningsanordnare

3.4.1 Fördelning av verksamheten på olika utbildningsanordnare

Kommunerna anordnade större delen av den gymnasiala vuxenutbildningen, knappt tre fjärdedelar av all utbildning. Landstingens gymnasiala vuxenutbildning håller successivt på att föras över till kommunerna och omfattade våren 2001 mindre än en procent av verksamheten.

Folkhögskolorna har flera roller inom Kunskapslyftet. Dels har folkhögskolorna tilldelats egna platser och statsbidrag för Kunskapslyftet, dels upphandlar kommunerna utbildning från folkhögskolorna, såväl kurser enligt folkhögskoleförordningen som gymnasiala kurser enligt komvuxförordningen. Endast den av kommunen upphandlade utbildningen redovisas här som kommunal vuxenutbildning.

Våren 2001 upphandlade kommunerna 28,4 procent av all utbildning hos andra utbildningsanordnare än kommuner och landsting, vilket är en ökning med 3 procentenheter jämfört med våren 2000 och med 2,3 procentenheter jämfört med hösten 2000. Den största delen av den upphandlade utbildningen svarade "annan utbildningsanordnare" för, 22,4 procent vilket är en ökning med 2,5 respektive 2,0 procentenheter. Exempel på annan utbildningsanordnare är SSV, Lernia och privata utbildningsföretag.

Fördelningen av utbildningen på olika utbildningsanordnare.

Utbildningsanordnare	Andel av heltidsplatserna, %				Andel av kursdeltagarna, %			
	Hösten 1997	Våren 2000	Hösten 2000	Våren 2001	Hösten 1997	Våren 2000	Hösten 2000	Våren 2001
Kommun	78,4	73,3	72,9	70,7	78,2	73,1	71,8	70,2
Landsting	7,9	1,3	1,1	0,9	7,0	1,6	1,4	1,1
Folkhögskola	1,3	1,3	1,2	1,2	0,5	0,4	0,5	0,5
Studieförbund	3,1	4,2	4,5	4,8	2,6	3,9	4,2	4,2
Annan utbildningsanordnare	9,3	19,9	20,4	22,4	11,6	21,0	22,1	23,9

3.4.2 Statens skolor för vuxna, SSV

Statens skolor för vuxna (SSV) i Härnösand och Norrköping är riksrekryterande och erbjuder vuxna distansutbildning av samma slag som den som ges i kommunal vuxenutbildning. SSV deltar på två sätt i Kunskapslyftet. SSV har dels tilldelats särskilda medel (statsbidrag) för egna utbildningar dels upphandlar kommunerna utbildning från SSV.

Den redovisade utbildningen för våren 2001 innehåller såväl Kunskapslyftet som den utbildning som SSV tillhandahåller inom sitt ordinarie anslag. Antalet elever var 5 000 och antalet kursdeltagare 8 416. Utbildningen omfattade totalt 270 594 verksamhetspoäng, vilket motsvarar 716 heltidsplatser.

Elever vid SSV fördelade på hemkommungrupp andel män, andel över 30 år samt andel män över 30 år

	Antal	Andel män	Andel över 30 år av samtliga	Andel män över 30 år av samtliga över 30 år
Storstäder	584	39,2	56,0	39,8
Förortskommuner	914	33,8	63,6	30,6
Större stad	1 560	37,1	57,1	34,7
Mellanstora städer	850	36,9	59,1	30,9
Industrikommuner	245	34,7	66,9	36,6
Landsbygdskommuner	160	38,1	58,8	37,2
Glesbygdskommuner	100	26,0	62,0	29,0
Större övriga kommuner	389	30,6	69,2	28,6
Mindre övriga kommuner	198	27,3	67,7	23,9
TOTALT	5 000	35,5	60,5	32,9

Tabellen visar att andelen män är 35,5 procent vilket är 3,6 procentenheter mer än samtliga inom gymnasial vuxenutbildning. Största andelen män finns iorstäder och landsbygdskommuner medan lägsta andelen finns i glesbygdskommuner och mindre övriga kommuner. Andel studerande över 30 år är 60,5 procent jämfört med 60,2 inom hela den gymnasiala vuxenutbildningen. Största andelen finns i större övriga kommuner och lägsta andelen finns iorstäder. Största andelen män över 30 år finns iorstäderna och minsta andelen finns i mindre övriga kommuner.

3.5 Studiefinansiering

3.5.1 Antal elever per studiefinansieringsform

De studiefinansieringsformer som är aktuella inom gymnasial vuxenutbildning är

- Särskilt utbildningsbidrag, UBS. 85 procent av bidragen skall avsättas för arbetslösa personer och 15 procent för personer med anställning. För att kunna få UBS skall den studerande vara mellan 25 och 55 år.
- Särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa, SVUXA, för studerande mellan 21 och 50 år, vid särskilda skäl högst 60 år.
- Särskilt vuxenstudiestöd, SVUX, för studerande högst 50 år, som förvärvsarbetat 4 år

- Studiemedel, för studerande mellan 20-45 år.

Annan finansiering, för dem som inte uppbär något statligt studiestöd kan vara aktivitetsstöd från arbetsförmedlingen, socialbidrag, arbetslöshetsersättning, banklån, lön eller med egna medel.

Elevers studiefinansiering fördelade sig på följande sätt:

Elevers studiefinansiering, våren 2000, hösten 2000 och våren 2001

Studiefinansiering	Antal elever			Andel av samtliga elever, %		
	Våren 2000	Hösten 2000	Våren 2001	Våren 2000	Hösten 2000	Våren 2001
Särskilt utbildningsbidrag, UBS	34 819	27 417	25 746	15,6	13,5	12,7
Särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa, Svuxa	22 241	18 819	18 538	10,0	9,3	9,1
Särskilt vuxenstudiestöd, Svux	10 003	12 028	13 409	4,5	5,9	6,6
Studiemedel	47 782	36 565	39 432	21,4	18,0	19,4
Annan finansiering	108 126	108 214	105 686	48,5	53,3	52,1
SUMMA	222 971	203 043	202 811	100,0	100,0	100,0

För de elever som erhållit två eller flera studiestöd har det studiestöd medräknats som erhållits under längst tid.

Av tabellen framgår att antalet elever som finansierade sina studier med UBS fortsatt att minska och utgjorde 12,7 procent våren 2001, en minskning med 0,8 procentenheter sedan hösten 2000. I Kunskapslyftets inledningsskede, hösten 1997 och 1998, var andelen elever som finansierade sina studier med UBS drygt 23 procent.

Av tabellen nedan framgår hur studiestöden fördelade sig på nyinskrivna elever, elever som studerat två halvår, hösten 2000 och våren 2001 samt på elever som studerat mer än två halvår.

För samtliga studerande har andelen som finansierar sina studier med SVUX och studiemedel ökat och övriga finansieringsformer har minskat. I förhållande till hösten 2000 hade andelen av de nyinskrivna som finansierar sina studier med annan finansiering än med stöd från CSN ökat med 4,6 procentenheter, från 64,8 procent till 68,8 procent medan alla övriga finansieringssätt har minskat för gruppen nyinskrivna.

Elevers studiefinansiering, hösten 2000 och våren 2001 i förhållande till studiernas längd

Samtliga elever	UBS, %	SVUXA %	SVUX, %	Studie-medel, %	Annan finans., %	Totalt, %
<i>Våren 2001</i>						
Nyinskrivna vt 2001	9,0	4,3	3,8	14,1	68,8	100
vt 2001 och ht 2000	18,3	7,0	7,5	19,9	47,3	100
Mer än två halvår	11,4	15,0	8,3	23,8	41,5	100
Totalt	12,7	9,1	6,6	19,5	52,2	100
<i>Hösten 2000</i>						
Nyinskrivna ht 2000	11,1	4,8	4,6	14,7	64,8	100
Ht 2000 och vt 2000	22,2	8,2	5,6	18,1	45,9	100
Mer än två halvår	12,4	14,9	7,6	21,9	43,3	100
Totalt	13,5	9,3	5,9	18,0	53,3	100

3.5.2 Mäns och kvinnors studiefinansiering

Skillnaden mellan mäns och kvinnors studiefinansiering framgår av nedanstående tabell. Kvinnorna finansierade i högre grad än män sina studier med UBS, SVUXA och SVUX, medan män i högre grad än kvinnor finansierade studierna med studiemedel och annan finansiering. Av männen finansierade 7 066 sina studier med UBS, vilket motsvarar 10,2 procent av männen, för kvinnorna var motsvarande värden 18 680 respektive 14,0 procent.

Mäns och kvinnors studiefinansiering, procent

Studiefinansiering	Män, procent				Kvinnor, procent			
	Hösten 1997	Våren 2000	Hösten 2000	Våren 2001	Hösten 1997	Våren 2000	Hösten 2000	Våren 2001
Särskilt utbildningsbidrag, UBS	22,7	13,1	11,5	10,2	29,6	16,9	14,5	14,0
Särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa, SVUXA	4,9	8,4	7,8	7,4	5,1	10,8	10,0	10,0
Särskilt vuxenstudiestöd, SVUX	3,2	2,5	3,8	4,3	5,2	5,5	7,0	7,8
Studiemedel	28,4	23,4	19,7	21,3	21,6	20,4	17,2	18,5
Annan finansiering	41,1	52,5	57,3	56,8	39,9	46,4	51,3	49,7
SUMMA	100,2	100,0	100,0	100,0	100,4	100,0	100,0	100,0

3.5.3 Elevernas studiefinansiering i förhållande till utbildningsbakgrund

UBS, som i första hand är avsett för kortutbildade och arbetslösa, har sin tyngdpunkt bland elever som saknar treårig gymnasieutbildning eller motsvarande. Även elever med högre utbildningsbakgrund kan komma i fråga enligt förordningen om särskilt utbildningsbidrag.

Det gäller arbetslösa med formell gymnasiekompetens som uppenbarligen saknar betyg/kunskaper i någon av kurserna svenska A och B eller A-kurserna i engelska, matematik, samhällskunskap, religion, naturkunskap. Undantag kan också göras p.g.a. andra särskilda skäl, t.ex. särskilt lång arbetslöshet i kombination med en gammal gymnasieutbildning.

Av samtliga som studerade minst en kurs i gymnasial vuxenutbildning och som finansierade sina studier med UBS hade 84 procent en utbildningsnivå lägre än eller högst motsvarande 2-årig gymnasieutbildning. 13 procent hade en gymnasieutbildning som var mer än 2 år och 4 procent hade eftergymnasial utbildning. Motsvarande värden för hösten 2000 var 86, 10 respektive 4 procent.

Studiefinansiering våren 2001, studiestödets fördelning på elever med olika utbildningsbakgrund

Utbildningsbakgrund	UBS, %	SVUXA %	SVUX, %	Studie-medel, %	Annan finans., %	Totalt, %
Okänd utbildning	0	0	0	1	3	2
Förgymn. < 9år	3	2	1	1	3	2
Förgymnasial utb 9-10 år	20	13	8	19	12	14
Gymn. utb högst 2 år	61	36	54	19	31	35
Gymn. utb > 2år	13	36	26	46	30	31
Eftergymn. utb < 3 år	3	8	8	9	11	9
Eftergymn. utb >=3år	1	5	2	4	9	6
TOTALT	100	100	100	100	100	100

I nedanstående två tabeller redovisas hur studiefinansieringen fördelade sig på elever i förhållande till deras utbildningsbakgrund. Dessa tabeller fokuserar på elevens utbildningsbakgrund och redovisar hur stor andel av eleverna inom varje utbildningsnivå som finansierade sina studier med respektive finansieringsform.

Studiefinansiering i förhållande till elevernas utbildningsbakgrund, våren 2000, hösten 2000 och våren 2001

Studiefinansiering	Förgymn. < 9 år, %			Förgymn. 9-10 år, %			Gymn. högst 2 år, %		
	Vt-00	Ht-00	Vt-01	Vt-00	Ht-00	Vt-01	Vt-00	Ht-00	Vt-01
UBS	20	16	13	21	15	17	25	23	22
SVUXA	10	9	7	10	8	8	11	11	10
SVUX	2	2	2	4	4	4	9	10	10
Studiemedel	12	10	9	26	23	26	10	8	11
Annan finansiering	56	63	69	39	50	44	45	49	47
TOTALT	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Studiefinansiering i förhållande till elevernas utbildningsbakgrund, våren 2000, hösten 2000 och våren 2001

Studiefinansiering	Gymn > 2 år, %			Eftergymn < 3 år, %			Eftergymn > 3 år, %		
	Vt-00	Ht-00	Vt-01	Vt-00	Ht-00	Vt-01	Vt-00	Ht-00	Vt-01
UBS	5	6	5	5	4	4	3	3	2
SVUXA	9	10	11	8	8	7	9	8	7
SVUX	1	4	6	2	5	6	1	2	2
Studiemedel	35	31	28	22	15	19	13	11	13
Annan finansiering	49	50	50	63	69	63	75	77	76
TOTALT	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Av tabellen kan utläsas att endast elever med förgymnasial utbildning 9-10 år under våren 2001 i högre omfattning än hösten 2000 finansierade sina studier med UBS. Av tabellen nedan framgår på samma sätt att endast i gruppen landsbygdskommuner är andelen elever som finansierade sina studier med UBS större än hösten 2000. Där framgår också att i storstäder, förortskommuner och större städer har andelen med studiemedel ökat med 3, 3 respektive 2 procentenheter.

Studiefinansieringens fördelning i olika kommungrupper presenteras i nedanstående tabell.

Studiefinansiering per kommungrupp våren 2000, hösten 2000 och våren 2001

Kommungrupp	Andel med UBS, %			Andel med SVUX eller SVUXA, %			Andel med studiemedel, %			Andel med annan finansiering, %		
	Vt-00	Ht-00	Vt-01	Vt-00	Ht-00	Vt-01	Vt-00	Ht-00	Vt-01	Vt-00	Ht-00	Vt-01
Storstäder	13	12	11	13	15	15	27	24	27	45	50	47
Förortskommuner	13	11	11	15	17	18	21	16	19	49	56	52
Större städer	14	12	12	13	15	16	26	21	23	45	52	50
Mellanstora städer	18	15	14	14	15	16	21	17	18	46	52	52
Industrikommuner	17	14	13	14	15	16	19	14	15	50	56	57
Landsbygds-kommuner	19	15	16	15	15	17	18	14	14	45	56	54
Glesbygds-kommuner	22	20	18	12	14	13	10	8	7	54	58	62
Större övriga kommuner	18	16	15	14	15	15	19	13	13	46	56	57
Mindre övr. kommuner	19	16	14	14	15	15	14	12	11	51	57	60
TOTALT	16	14	13	14	15	16	22	18	19	47	53	52

Andelen elever som finansierade sina studier med studiemedel var våren 2000 och hösten 2000 cirka tre gånger så stor i storstäder som i glesbygdskommuner. Under våren 2001 hade denna andel ökat till nästan fyra gånger.

3.6 De studerandes sysselsättningsbakgrund

Arbetsmarknadsstyrelsen har analyserat de studerandes aktualitet vid Arbetsförmedlingen våren 2001 och redovisar här sina resultat och slutsatser. Analysen omfattar studerande inom såväl grundläggande som gymnasial- och påbyggnadsutbildning.

Studerande i kommunal vuxenutbildning våren 2001

- deras aktualitet vid Arbetsförmedlingen

Sammanfattning

Av de 231 529 studerande vid kommunal vuxenutbildning våren 2001 var 46 procent aktuella vid Arbetsförmedlingen i anslutning till utbildningsstart³. Det var sex procentenheter lägre än under våren 2000 och två procentenheter lägre än bland studerande hösten 2000. Bland de 21 400 studerande som finansierade sina studier med särskilt utbildningsbidrag (UBS) hade 76 procent varit aktuella vid Arbetsförmedlingen i anslutning till kursstart vilket var sju procentenheter lägre än våren 2000 och två procentenheter lägre än föregående termin. Bland 24 400 elever med särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa (SVUXA), återfanns 88 procent i Arbetsförmedlingens sökanderegister i anslutning till kursstart, samma andel som de senaste två terminerna.

Av de komvux-studerande våren 2001 återfanns 53 750 eller 23 procent aktuella vid Arbetsförmedlingen under pågående termin (5/4 2001). Av dessa var det 71 procent som ej uppbar studiestöd från Centrala studiestödsnämnden. Uppgiften har rimliga förklaringar och analyseras närmare längre fram i avsnittet.

Bakgrund och datakvalitet

AMS har sammanfört uppgifter från Skolverket angående studerande vid kommunal vuxenutbildning våren 2001 med uppgifter ur Arbetsförmedlingens sökanderegister.

- För att beskriva de studerandes status som arbetssökande i anslutning till kursstart.
- För att beskriva de studerandes aktualitet vid Arbetsförmedlingen under studietermen, vilket kan belysa något om alternativa sätt för eleverna vid kommunal vuxenutbildning att finansiera sina studier.

Arbetsförmedlingens sökanderegister är ett operativt register där uppdatering av uppgifterna bygger på Arbetsförmedlingens löpande kontakter med de arbetssökande. Vissa kvalitetsbrister kan vidlåta detta register, både av karaktären eftersläpning av registrering (d.v.s. data speglar inte alltid personens aktuella status) och felregistreringar (t.ex. fel angiven status för sökande).

106 000 av de studerande vid kommunal vuxenutbildning har varit aktuella vid Arbetsförmedlingen i anslutning till kursstart.

Totalt hade 106 906 personer eller 46 procent av de studerande vid kommunal vuxenutbildning varit aktuella vid Arbetsförmedlingen i samband med kursstart. Andelen var lika hög för kvinnor som för män. Bland kvinnorna hade 32 procent varit utan arbete⁴ medan 14 procent hade haft någon form av anställning (huvudsakligen deltidsarbete). Bland männen som varit aktuella vid Arbetsförmedlingen hade 38 procent varit utan arbete före kursstart medan 8 procent hade arbete.

Ytterligare 31 procent av de komvux-studerande våren 2001 har varit aktuella vid Arbetsförmedlingen vid något tidigare tillfälle. 23 procent av de studerande hade aldrig

³ Med "i anslutning till utbildningsstart" avses att studerande varit aktuella vid arbetsförmedlingen vid utbildningens början eller högst 60 dagar före utbildningsstart. För personer som studerat flera terminer i obruten följd avser aktualiteten den situation som gällde i anslutning till den första av dessa terminer.

⁴ Att en person är i arbete under sin registrering vid Af innebär vanligen att de hade ett arbete med mindre än önskad arbetstid och/eller en tidsbegränsad anställning.

varit inskrivna vid Arbetsförmedlingen⁵ eller skrevs in vid Arbetsförmedlingen efter det att studierna påbörjats.

Av de studerande fanns 14 000 som varit inskrivna vid Arbetsförmedlingen och därvid haft ett registrerat arbetshandikapp.

Av de studerande vid Komvux hade 14 163 uppgift om arbetshandikapp i Arbetsförmedlingens sökanderegister. Av dessa var 78 procent inskrivna i anslutning till kursstart. Personer med arbetshandikappkod i AMS register utgjorde 6,1 procent av samtliga studerande, vilket var 0,2 procentenheter mer än hösten 2000. Bland kvinnor på Komvux hade 5,4 procent uppgift om arbetshandikapp och bland män var andelen 7,4 procent.

Villkor för UBS och SVUXA

UBS, särskilt utbildningsbidrag, beviljas i första hand arbetslösa som är anmälda som arbetssökande vid Arbetsförmedlingen när studierna påbörjas, men kan även ges den som tar ledigt från arbetet för att studera. UBS kan beviljas personer 25-55 år som saknar treårig gymnasiekompetens eller motsvarande. Från detta kan medges vissa undantag. Villkoren för att uppbära A-kassa skall vara uppfyllda.

Grundläggande villkor för att beviljas SVUXA, särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa, är att sökanden är helt eller delvis arbetslös, är anmäld vid Arbetsförmedlingen innan studierna påbörjas och inte kan få lämpligt arbete.

Villkoret för SVUXA ”att inte kunna få lämpligt arbete” är samma grundläggande prövning som skall göras innan en person beviljas ett arbetsmarknadspolitiskt program. Villkoret torde ha tillkommit för att säkerställa att personer som väljer studier framför ett konkret lämpligt arbetserbjudande inte beviljas SVUXA. Det är dock inte möjligt att i efterhand kontrollera huruvida detta villkor varit uppfyllt.

76 procent av eleverna med särskilt utbildningsbidrag hade varit aktuella vid Arbetsförmedlingen i samband med kursstart.

Av de studerande uppbar 21 398 särskilt utbildningsbidrag (UBS) vilket är en minskning med 8 000 jämfört med höstterminen 2000. Bland kvinnor vid Komvux hade 10 procent UBS och bland män 7,8 procent. Av samtliga studerande med särskilt utbildningsbidrag hade 76 procent varit aktuella vid Arbetsförmedlingen i anslutning till utbildningens början vilket var två procentenheter lägre än föregående termin. Andelen aktuella vid Arbetsförmedlingen i anslutning till utbildningens början var 82 procent bland männen och 75 procent bland kvinnorna.

88 procent av eleverna med SVUXA hade varit aktuella vid Arbetsförmedlingen i samband med kursstart.

24 373 av de studerande uppbar SVUXA vilket var 1 500 fler än höstterminen 2000. De utgjorde 11,6 procent bland de kvinnor som studerade och 8,4 procent bland männen.

⁵ AMS:s databas över arbetssökande innehåller samtliga personer som varit inskrivna i Arbetsförmedlingens sökanderegister vid något tillfälle sedan augusti 1991.

Bland de som uppbar SVUXA hade 88 procent varit aktuella vid Arbetsförmedlingen i samband med kursstart, ungefär lika stor andel bland kvinnor och män.

Antalsmässigt rörde det sig om 3 956 personer som uppbar SVUXA men som ej varit registrerad vid Arbetsförmedlingen i anslutning till utbildningsstart. Detta är tillsynes motsägelsefullt. Det kan förklaras av att på ett sätt att ange aktualitet vid Arbetsförmedlingen avser aktualitet före en period av sammanhängande studier. För personer som studerat vid Komvux flera terminer i följd avses alltså aktualiteten vid Arbetsförmedlingen i anslutning till den första av dessa terminer. Personer som därvid inte var aktuella vid Arbetsförmedlingen kan ändå ha anmält sig som arbetssökande mellan terminerna. Därmed kan villkoren för SVUXA vara uppfyllt.

SVUX har lägst andel sökande som är aktuella vid Arbetsförmedlingen

Bland 44 848 studerande inom kommunal vuxenutbildning som uppburit studiemedel hade 46 procent varit aktuella vid Arbetsförmedlingen i samband med kursstart. Bland de 15 689 som uppbar SVUX var andelen som varit aktuella vid Arbetsförmedlingen före kursstart 21 procent. Av de komvux-studerande var det 125 221 eller 54 procent som ej uppbar någon form av studiestöd från CSN. Det var 52 procent bland de studerande kvinnorna och 58 procent bland männen. Andelen utan stöd från CSN var 3,5 procentenheter högre än höstterminen 2000.

53 750 studerande inom kommunal vuxenutbildning var inskrivna som sökande vid Arbetsförmedlingen under vårterminen (5 april 2001).

Uppgiften om de studerandes aktualitet i Arbetsförmedlingens sökanderegister den 5 april är en ansats att beskriva de studerandes status vid Arbetsförmedlingen under pågående studier. Här finns dock anledning till viss försiktighet med tolkningen eftersom registrering och avaktualisering ur Arbetsförmedlingens register ofta sker med en viss eftersläpning. Dessutom kan en del komvux-studerande redan ha avslutat sina studier vid mättidpunkten eller möjligen påbörjat studierna efter denna tidpunkt.

Av de 231 529 studerande inom kommunal vuxenutbildning våren 2001 återfanns 53 750 eller 23 procent som aktuella i Arbetsförmedlingens sökanderegister den 5 april 2001.

Orsaker till att Komvux-studerande återfinns som aktuella i Arbetsförmedlingens register under terminen kan vara:

- Att den studerande uppbar aktivitetsstöd under deltagande i arbetsmarknadspolitiskt program där studier inom kommunal vuxenutbildning ingår. 15 076 fanns registrerade som deltagare i arbetsmarknadsprogram⁶, varav 7 700 deltog i arbetsmarknadsutbildning.
- Att den studerande kvarstår som arbetssökande vid Arbetsförmedlingen och studerar deltid på Komvux. De återfinns därvid troligen som arbetslös i Arbetsförmedlingens register. Här återfinns vi cirka 13 937 personer.
- Att den studerande kvarstår som registrerad vid Arbetsförmedlingen med någon form av arbete (med lön) parallellt med studier. Dessa återfinns i såfall bland sökande i arbete utan stöd samt anställda med lönebidrag eller anställningsstöd. Här återfinns vi 14 570 personer

⁶ Här avses sådana arbetsmarknadsprogram som innebär att deltagaren uppbar s.k. aktivitetsstöd. Program som omfattar en subventionerad anställning har här förts till arbete.

- Att den studerande som studerande önskar kvarstå som aktuell vid Arbetsförmedlingen för fortsatt information om platser mm. Återfinns troligen som övriga inskrivna, en grupp som uppgick till 10 200.

Sökande utan CSN-stöd överrepresenterade bland studerande som kvarstod som aktuella vid Arbetsförmedlingen under studierna.

Av de 177 799 studerande som ej fanns aktuella vid Arbetsförmedlingen den 5 april 2001 var det 49 procent som saknade någon form av studiestöd genom CSN. Det kan jämföras med att 71 procent saknade CSN-stöd bland de 53 750 som fanns aktuella vid Arbetsförmedlingen under terminen .

När vi fördelar de sökande som den 5 april var registrerade som arbetssökande vid Arbetsförmedlingen på deras inskrivningsstatus, så finner vi att 69 procent av de arbetslösa saknade CSN-studiestöd. Bland inskrivna sökande med arbete saknade 73 procent CSN-studiestöd. Bland de som fanns registrerade som deltagare i arbetsmarknadsprogram med aktivitetsstöd saknade 93 procent CSN-studiestöd medan det bland s.k. övriga inskrivna endast var 39 procent som sakade studiestöd från CSN.

Av de studerande som fanns inskrivna vid Arbetsförmedlingen den 5 april uppbars UBS eller SVUXA av 19 procent av de arbetslösa, 34 procent bland övriga sökande men endast 5 procent bland deltagarna i program med aktivitetsstöd. Detta ger ytterligare stöd för att den fortsatta aktualiteten vid Arbetsförmedlingen för många studerande avspeglar alternativa sätt att finansiera studierna inom kommunal vuxenutbildning.

Uppföljning av elever vid komvux våren 2001 vad avser aktualitet i arbetsförmedlingens sökanderegister

	Antal					Andel av samtliga i utbildning			
	Alla	Aktuella vid eller inom 60 dagar före kursstart	Övriga som varit registrerade (>60 dagar före eller efter kursstart)	Aldrig inskrivna vid Arbetsförmedlingen		Aktuella vid eller inom 60 dagar före kursstart		Övriga som varit registrerade (>60 dagar före eller efter kursstart)	Aldrig inskrivna vid Arbetsförmedlingen
						Arb.lös+ program	Tillfälligt arbete		
Samtliga under terminen									
Totalt	231 529	78 779	28 127	72 048	52 566	34%	12%	31%	23%
därav:									
kvinnor	151 757	48 098	21 912	46 330	35 417	32%	14%	31%	23%
män	79 772	30 681	6 215	25 727	17 149	38%	8%	32%	21%
Med arbetshandikapp									
kvinnor	8 270	5 758	740	1 772	0	70%	9%	21%	0%
män	5 893	4 267	282	1 344	0	72%	5%	23%	0%
Totalt	14 163	10 025	1 022	3 116	0	71%	7%	22%	0%
Särkilt utb.bidrag									
kvinnor	15 184	7 535	3 738	2 238	1 673	50%	25%	15%	11%
män	6 214	4 253	842	831	288	68%	14%	13%	5%
Totalt	21 398	11 788	4 580	3 069	1 961	55%	21%	14%	9%
SVUX									
Kvinnor	12 256	1 112	1 452	4 846	4 846	9%	12%	40%	40%
Män	3 433	464	244	1 803	922	14%	7%	53%	27%
Totalt	15 689	1 576	1 696	6 649	5 768	10%	11%	42%	37%
SVUXA									
Kvinnor	17 676	10 870	4 620	2 177	10	61%	26%	12%	0%
Män	6 697	5 018	912	765	2	75%	14%	11%	0%
Totalt	24 373	15 888	5 532	2 942	12	65%	23%	12%	0%
Studiemedel									
Kvinnor	28 074	9 065	3 713	11 575	3 721	32%	13%	41%	13%
Män	16 774	6 416	1 378	6 558	2 422	38%	8%	39%	14%
Totalt	44 848	15 481	5 091	18 133	6 143	35%	11%	40%	14%
Ej CSN-stöd									
Kvinnor	78 567	19 516	8 389	25 485	25 167	25%	11%	32%	32%
Män	46 654	14 530	2 839	15 770	13 515	31%	6%	34%	29%
Totalt	125 221	34 046	11 228	41 255	38 682	27%	9%	33%	31%
Grundskola									
Kvinnor	10 477	2 945	649	3 336	3 548	28%	6%	32%	34%
Män	6 408	2 186	299	2 161	1 762	34%	5%	34%	27%
Totalt	16 885	5 131	948	5 497	5 310	30%	6%	33%	31%
Gymnasieskola									
Kvinnor	141 280	45 153	21 263	42 985	31 869	32%	15%	30%	23%
Män	73 364	28 495	5 916	23 566	15 387	39%	8%	32%	21%
Totalt	214 644	73 648	27 179	66 551	47 256	34%	13%	31%	22%

Studerandes aktualitet vid AF 5/4 2001. Fördelat på studiestöd för elever vt 2001

	UBS	SVUX	SVUXA	Studie- medel	Ej CSN	%	Samtliga	%	Ej CSN/ Samtl
Alös	1 456	82	1 185	1 528	9 686	8%	13 937	6%	69%
Arb utan stöd	1 139	369	1 031	1 142	9 102	7%	12 783	6%	71%
Hkppgr	59	56	9	34	1 051	1%	1 209	1%	87%
Anställn. Stöd	20	2	14	20	522	0%	578	0%	90%
Arb. Markn. Utb	228	9	129	135	7 193	6%	7 694	3%	93%
Ungd.program			9	104	1 450	1%	1 563	1%	93%
Datortek	28	1	19	28	1 389	1%	1 465	1%	95%
Arbetspraktik	74	2	69	67	1 631	1%	1 843	1%	88%
Övriga program	89		42	27	2 353	2%	2 511	1%	94%
Sum konj.prgr	439	14	282	381	14 538	12%	15 654	7%	93%
Övr inskrivna	1 578	319	1 912	2 426	3 932	3%	10 167	4%	39%
S:a Aktuella Af	4 671	840	4 419	5 511	38 309	31%	53 750	23%	71%
Ej aktuella Af	16 727	14 849	19 954	39 337	86 912	69%	177 779	77%	49%
Inskrivna totalt på komvux vt 01	21 398	15 689	24 373	44 848	125 221	100%	231 529	100%	54%
Aktuella Af %	22%	5%	18%	12%	31%		23%		

3.7 Studieavbrott samt sysselsättning efter studierna

Enligt regleringsbrevet för 2001 skall orsakerna till studieavbrott inom gymnasial vuxenutbildning analyseras. Analysen skall baseras på tillgänglig statistik.

Elever som avslutade studierna under perioden hösten 1997 – hösten 1999 omfattas av analysen.

Genom att samköra registren över elever i vuxenutbildningen med Arbetsmarknadsstyrelsens (AMS) händelseregister samt Statistiska centralbyråns (SCB) register över högskolestuderande och SCBs sysselsättningsregister (RAMS) kan information i vissa fall erhållas om vad eleverna gör sedan studierna fullföljts eller avbrutits. Med avslutade studier avses här både fullföljda (slutförda) och avbrutna studier.

För elever som har avslutat studierna undersöks om personen finns i AMS' händelseregister ett år +/-60 dagar efter datum för avslutade studier och om personen finns i högskoleregistret halvåret ett år efter det halvår som studierna avbröts. Samkörningen mot RAMS innebär att man undersöker om personen finns i RAMS november 1998 eller november 1999. Aktuellaste sysselsättningsregistret avser november 1999.

Om en elev har avbrutit studierna och återfinns i något av de tre registren antas att orsaken till studieavbrottet var att eleven avsåg att övergå till den verksamhet som registret beskriver eller, om eleven återfinns som arbetslös, att eleven av annan okänd anledning avbröt studierna.

På grund av registrens olika karaktär har samkörningen inte kunnat göras på samma sätt för alla tre registren. Det innebär att en elev under vissa omständigheter kan återfinnas för samma period i flera register. Endast elever som avslutade studierna 1997/98 och 1998/99 är helt jämförbara i detta avseende.

Nedan redovisas resultat för samtliga som avslutade studierna under perioden hösten 1997 – hösten 1999, samt för de som avslutade studierna 1997/98 och 1998/99.

Under perioden hösten 1997 – hösten 1999 avslutade 536 368 elever studier inom vuxenutbildningen. 492 840 hade deltagit i minst en kurs på gymnasial nivå. Av dessa avbröt 89 803 elever (18%) sina studier helt dvs de avbröt samtliga pågående kurser.

Andelen studieavbrott var högst första halvåret med Kunskapslyftet, 27 procent och lägst våren 1999, 15 procent.

Avslutade och avbrutna studier hösten 1997 – hösten 1999

Studerande som avslutade studierna	Antal	Andel studieavbrott	Andel			
			Arbetslösa	I AMS-åtgärd	I högskola	övriga
Samtliga						
Hösten 97	45 765	27	15	6	16	64
Våren 98	93 497	16	19	6	18	57
Hösten 98	78 001	23	16	4	13	67
Våren 99	128 957	15	18	4	15	63
Hösten 99	146 620	17	14	5	13	68
TOTALT	492 840	18	16	5	14	64
varav studieavbrott						
Hösten 97	12 531	-	19	6	13	62
Våren 98	14 738	-	17	7	11	66
Hösten 98	17 859	-	19	5	12	65
Våren 99	19 138	-	17	4	9	70
Hösten 99	25 537	-	16	4	11	68
TOTALT	89 803	-	17	5	11	67

1) I gruppen övriga ingår personer i sysselsättning

Studieavbrotten var störst på höstarna. Av tabellen framgår att de som avbröt studierna i högre grad var arbetslösa på höstarna än samtliga medan de som avbröt studierna på våren var arbetslösa i lägre grad än samtliga.

En helhetsbild inklusive status i sysselsättningsregistret kan ges för de som avslutade studierna 1997/98 och 1998/99.

Under 1997/98 och 1998/99 avslutade 118 142 respektive 173 173 elever studier inom gymnasial vuxenutbildning. Av dessa avbröt 22 695 (19,2%) respektive 30 229 (17,5%) elever sina studier helt dvs de avbröt samtliga pågående kurser.

Sysselsättning efter avslutade studier för elever som avslutade studierna under 1997/98 och 1998/99, fördelning på kön

Kön	Totalt antal	Andel studieavbrott	Andel				
			Arbetslösa +/-60 dagar ett år senare	i AMS-åtgärd +/-60 dagar ett år senare	i högskola hösten ett år senare	i sysselsättning nov 1998 resp nov 1999	i flera register samtidigt
Samtliga							
Män	106 711	20	23	7	18	69	17
Kvinnor	184 604	17	19	6	18	73	16
Totalt	291 315	18	21	6	18	72	16
varav studieavbrott							
Män	21 517	-	25	7	13	71	16
Kvinnor	31 407	-	19	6	13	76	15
Totalt	52 924	-	21	6	13	74	15

Andelen studieavbrott är större för män än för kvinnor. Tabellen visar att av samtliga som avslutade sina studier under perioden var 18 procent i högskoleregistret ett år senare, medan endast 13 procent av de som avbröt sina studier var det. De som avbröt studierna återfanns däremot i högre grad i sysselsättningsregistret, 74 procent jämfört med 72 procent.

Tabellen visar också att männen i högre grad var arbetslösa och i AMS-åtgärd och i lägre grad i sysselsättning jämfört med kvinnorna. Detta förhållande gäller i än högre grad för de som avbröt sina studier.

Sysselsättning ett år efter avslutade studier för elever som avslutade studierna 1997/98 och 1998/99, fördelning på ålder

Ålder	Totalt antal	Andel studieavbrott	Andel				
			Arbetslösa +/-60 dagar ett år senare	i AMS-åtgärd +/-60 dagar ett år senare	i högskola halvåret ett år senare	i sysselsättning nov.1998 resp. nov.1999	i flera register samtidigt
Samtliga							
-19	2 590	32	18	5	31	64	16
20-24	59 095	21	19	6	27	66	18
25-29	60 219	20	21	5	27	68	21
30-34	52 907	18	23	6	18	71	18
35-39	43 191	16	22	7	13	73	16
40-44	34 865	15	19	6	9	78	13
45-49	22 220	15	19	6	4	79	9
50-54	10 433	14	20	5	3	79	8
55 -	5 794	14	20	6	2	78	6
TOTALT	291 315	18	21	6	18	72	16

varav studieavbrott							
-19	831	-	22	5	23	68	18
20-24	12 685	-	23	7	18	69	17
25-29	11 891	-	22	6	17	72	18
30-34	9 542	-	21	7	12	75	15
35-39	7 083	-	22	8	10	75	14
40-44	5 272	-	19	6	7	79	12
45-49	3 368	-	19	6	3	81	9
50-54	1 467	-	19	5	3	81	9
55 -	786	-	20	5	2	80	7
TOTALT	52 924	-	21	6	13	74	15

Elever under 30 år utgör mer än 40 procent av eleverna. Studieavbrotten för denna grupp är högre än för de som är 30 år eller äldre och uppgår till i genomsnitt 20 procent. Andelen arbetslösa och andelen i AMS-åtgärd är också högre bland unga som avbrutit studierna än samtliga som avslutat studierna.

Förhållandevis är flera i sysselsättning av de som avbröt studierna än av samtliga som avslutade studierna, 74 respektive 72 procent. Största andelen elever i sysselsättning har gruppen 45-54 där totalt 79 procent är i sysselsättning. Av de i den åldersgruppen som avbröt studierna var hela 81 procent i sysselsättning.

Sysselsättning efter avslutade studier för elever som avslutade studierna under 1997/98 och 1998/99, fördelning på utbildningsbakgrund

Tidigare utbildning	Totalt antal	Andel studieavbrott	Andel				
			Arbetslösa +/-60 dagar ett år senare	i AMS-åtgärd +/-60 dagar ett år senare	i högskola hösten ett år senare	i sysselsättning nov.1998 resp. nov.1999	i flera register samtidigt
Samtliga							
Okänd	10 264	42	18	5	23	71	18
Förgymn utb <9 år	6 417	15	25	8	8	70	11
Förgymn utb 9 (10)	45 732	20	26	7	14	68	15
Gymn utb högst 2 år	112 440	15	21	6	14	74	15
Gymn utb >2 år	72 937	18	19	6	25	69	18
Eftergymn <3 år	30 901	18	16	5	23	75	19
Eftergymn >= 3 år	12 624	19	18	6	15	77	17
Totalt	291 315	18	21	6	18	72	16
varav studieavbrott							
Okänd	4 265	-	24	6	19	70	20
Förgymn utb <9 år	966	-	25	9	5	73	12
Förgymn utb 9 (10)	9 022	-	28	8	9	69	14
Gymn utb högst 2 år	17 395	-	21	7	9	76	13
Gymn utb >2 år	13 188	-	20	6	17	73	16
Eftergymn <3 år	5 638	-	16	4	21	76	18
Eftergymn >= 3 år	2 450	-	17	6	11	80	15
Totalt	52 924	-	21	6	13	74	15

Studieavbrotten är mest förekommande för elever med okänd utbildningsbakgrund. Andelen uppgår till 42 procent jämfört med 18 procent för samtliga. För elever med förgymnasial utbildning 9 (10) år är andelen avbrott 20 procent. Dessa elever har även den största andelen arbetslösa, 26 procent, och lägsta andelen i sysselsättning 68 procent.

För elever med förgymnasial utbildning 9 (10) år som avbrutit studierna är andelen arbetslösa 28 procent och andelen i sysselsättning 69 procent. Som väntat återfinns elever med högre utbildning i större utsträckning i högskoleregistret och i sysselsättningsregistret.

Sysselsättning efter avslutade studier för elever som avslutade studierna under 1997/98 och 1998/99, fördelning på kommungrupp

Kommungrupp	Totalt antal	Andel studieavbrott	Andel				
			Arbetslösa +/-60 dagar ett år senare	i AMS-åtgärd +/-60 dagar ett år senare	i högskola hösten ett år senare	i sysselsättning nov.1998 resp. nov.1999	i flera register samtidigt
Samtliga							
Storstäder	50 285	25	22	5	19	71	17
Förortskommuner	38 717	21	14	3	16	80	13
Större stad	79 326	18	22	7	22	68	19
Mellanstora städer	42 025	16	23	7	18	69	17
Industrikommuner	26 169	16	19	6	14	73	13
Landsbygdskommuner	11 555	13	20	6	15	74	15
Glesbygdskommuner	8 810	9	21	8	11	77	18
Större övriga kommuner	20 486	14	21	7	16	72	16
Mindre övriga kommuner	13 940	15	20	7	14	74	15
Totalt	291 315	18	21	6	18	72	16
varav studieavbrott							
Storstäder	12 378	-	23	5	17	74	18
Förortskommuner	7 981	-	15	4	10	83	12
Större stad	14 505	-	23	7	17	68	16
Mellanstora städer	6 539	-	24	8	11	72	15
Industrikommuner	4 122	-	20	7	8	77	12
Landsbygdskommuner	1 553	-	22	8	9	76	15
Glesbygdskommuner	820	-	23	10	7	77	17
Större övriga kommuner	2 873	-	21	8	10	75	14
Mindre övriga kommuner	2 151	-	21	9	7	76	13
Totalt	52 924	-	21	6	13	74	15

Studieavbrotten uppgår totalt till 18 procent och är störst i storstäder och förortskommuner, 25 respektive 21 procent medan den är lägst i glesbygdskommuner, 9 procent.

Förortskommunerna skiljer sig markant från övriga kommungrupper vad avser andelen sysselsatta och andelen arbetslösa. Andelstalen uppgår till 80 respektive 14 procent för samtliga som avslutade studierna vilket skall jämföras med 72 respektive 21 procent för samtliga kommungrupper. Av elever i förortskommunerna som avbrutit studierna är 83

procent i sysselsättning och 15 procent arbetslösa. Även andelen i AMS-åtgärd är lägst i den kommungruppen.

3.8 Ekonomisk analys

I Skolverket uppdrag att följa Kunskapslyftet ingår även att lämna en ekonomisk uppföljning enligt redan existerande rutiner i Skolverkets uppföljningsuppdrag. Det uppföljningsuppdrag som åsyftas är Skolverkets uppdrag att sammanställa uppgifter på riksnivå till skolans officiella statistik samt på kommunnivå till jämförelsetal för huvudmän.

I tre tidigare delrapporter, delrapport 3, 5 och 7 har Skolverket med olika modeller försökt analysera kostnader per heltidsplats (heltidsstuderande) för den gymnasiala vuxenutbildningen och jämföra dem med statsbidrag per heltidsplats för Kunskapslyftet. Av rapporterna framgår svårigheter att jämföra kostnader och statsbidrag per heltidsplats på grund av att olika definitioner används för måttet heltidsplats. Dessutom redovisas svårigheter med att isolera kostnader för gymnasial utbildning från kostnader för gymnasial vuxenutbildning och påbyggnadsutbildning i den officiella statistiken.

I delrapport 7 sidan 34 sammanfattas resultaten av analysen för år 1999 på följande sätt:

Med reservation för de kvalitetsbrister som finns i underlaget och som diskuteras nedan, visar analysen att på riksnivå täcks de redovisade kostnaderna per heltidsplats precis av de utbetalade statsbidragen per heltidsplats.

Kostnaden per heltidsplats var cirka 37 630 kronor, medan statsbidraget var 37 900 kronor per heltidsplats.

Kommunernas kostnader beräknas som kostnader per heltidsplats för kommunens hela gymnasiala vuxenutbildning, medan statsbidraget gäller verksamhet utöver den omfattning som kommunen finansierat med egna medel. Det går därför inte att av analysen bedöma hur väl statsbidraget täcker merkostnaden för verksamheten i Kunskapslyftet.

Med hänvisning till de svårigheter att analysera kostnader och intäkter som redovisas ovan och som redovisats i tidigare rapporter har Skolverket valt att avstå från att göra en motsvarande analys för år 2000. I stället har en analys genomförts för att beräkna de procentuella förändringarna i kostnader och statsbidrag mellan 1999 och 2000. Med utgångspunkt i föregående års resultat, dvs. att kommunens kostnader på riksnivå täcks av statsbidraget, har analysen begränsats till att endast beräkna hur förhållandet har förändrats mellan år 1999 och 2000.

Resultat av genomförd analys visar att kostnaderna per heltidsplats, enligt bearbetad statistik från Skolverkets jämförelsetal, har ökat med 5,8 procent, medan statsbidraget har ökat med 6,1 procent mellan 1999 och 2000. På riksnivå är kommunernas kostnader för gymnasial vuxenutbildning således även under år 2000 något lägre än statsbidraget per heltidsplats.

Bilaga 1**Definitioner kommungrupp:**Kommungrupp

Vid redovisning av uppgifter per kommungrupp har Svenska kommunförbundets kommunindelning använts. Indelningen grundar sig på följande variabler: folkmängd, läge, tätortsgrad, invånare per km² samt näringsstruktur.

Storstad: Kommun med folkmängd som överstiger 200 000 invånare

Förortskommun: Mer än 50 % av nattbefolkningen pendlar till arbetet i någon annan kommun. Det vanligaste utpendlingsmålet skall vara en storstad.

Större stad: Kommuner med 50 000 till 200 000 invånare samt med mindre än 40 % av nattbefolkningen sysselsatta inom industrisektorn.

Medelstor stad: Kommun med mellan 20 000 och 50 000 invånare, med tätortsgrad över 70 % samt med mindre än 40 procent sysselsatta inom industrisektorn.

Industrikommun: Kommun med mer än 40 procent av nattbefolkningen sysselsatta i industrisektorn och som ej är glesbygdskommun.

Landsbygdskommun: Kommun med mer än 6,4 % av nattbefolkningen sysselsatta inom jord- och skogssektorn, en tätortsgrad under 70 % och som inte är glesbygdskommun.

Glesbygdskommun: Kommun med mindre än 5 invånare per kvadrat km och mindre än 20 000 invånare.

Större övrig kommun: Övriga kommuner med 15 000 till 50 000 invånare.

Mindre övrig kommun: Övriga kommuner med mindre än 15 000 invånare.

Bilaga 2Definitioner och begrepp

Annan utbildningsanordnare. Med begreppet avses anordnare som inte är kommun, landsting, folkhögskola eller studieförbund. Hit hör privata utbildningsanordnare, Statens skolor för vuxna och Lernia.

Basorganisation. Det antal platser som kommunen finansierar med egna medel. Basorganisationen är framräknad som ett genomsnitt av kommunalt finansierade heltidsplatser under läsåren 1993/94, 1994/95, 1995/96.

Dagtid/kvällstid. Kurs som påbörjas före 18.00 benämns kurs på dagtid medan kurs som påbörjas efter 18.00 benämns kurs på kvällstid.

Elever. Individer som deltar i utbildning.

Gymnasiepoäng. Det antal poäng en kurs åsätts enligt kursplanen för gymnasiala kurser.

Heltidsplats. En heltidsplats motsvarar 378 verksamhetspoäng per halvår, 756 poäng per helår. Genom att dividera det totala antalet verksamhetspoäng med 378 respektive 756 erhålls uppgift om antalet heltidsplatser.

Hemkommun: Den kommun som en elev är folkbokförd i. En hemkommuns verksamhet omfattar den verksamhet som kommuner har för elever folkbokförda i kommunen, oavsett i vilken kommun undervisningen bedrivs.

Karaktärsämnen De ämnen genom vilka programmet får sin karaktär. Se även under kärnämnen som utgör övriga ämnen och som preciseras nedan.

Kursavbrott. Innebär att en kursdeltagare avslutar sina studier i kursen innan kursen är avslutad och/eller innan kursdeltagaren fått betyg på kursen. Kursavbrott inom tre veckor från kursstart innebär att kommunen inte får tillgodoräkna sig kursens poäng vid tilldelning av statsbidrag. Kursavbrott efter tredje veckan innebär att kommunen får tillgodoräkna sig kursens poäng i den omfattning som kursen skulle genomföras under innevarande halvår.

Kursdeltagare. En elev som deltar i en kurs. Varje elev kan vara kursdeltagare i flera kurser. I genomsnitt är varje elev kursdeltagare i drygt fyra kurser.

Kurskategori. För 2000 gäller att kurser kategori A är kurser som börjar på följande ämneskoder: SV, BI, EN, FI, FR, FS, FY, GE, GRK, HI, HS, IT, KE, LAS, MA, NK, PO, PS, RD, RE, RK, RY, SH, SP, SPRÅB, SPRÅC, SV2, TN och TY samt kurserna ADM211, DA200, DA212, DAA200, FE201, FE203, FE205, MILJÖ201, TL204, OK800 och FOLK802.

Kurser kategori Y är de kurser som inte är kurser kategori A.

Definitionen har ändrats under perioden. Hösten 1997 och våren 1998 räknades även ovanstående kurser som började på ADM, DA, DAA, FE som kurser kategori Y.

Hösten 1998 fördes kurserna FE201 och DA200 över från kurser kategori Y till kurser kategori A.

Kärnämnen Ämnen som ingår i alla nationella program inom gymnasiet, dvs. svenska eller svenska som andraspråk, engelska, samhällskunskap, religionskunskap, matematik, naturkunskap, idrott och hälsa. Se även karaktärsämnena ovan, som omfattar alla övriga ämnen.

Skolkommun. En kommun som bedriver undervisning. En skolkommuns verksamhet innefattar även verksamhet för elever som deltar i undervisningen, men som bor i annan kommun.

Studieavbrott Innebär att eleven avbryter sina studier i alla pågående kurser.

Uppgiftsinsamling. Den insamling av data som kommunerna lämnar till SCB på Skolverkets uppdrag och som används för att ge en nationell bild av skolverksamheten.

Utomlands födda. I tabellerna redovisas de som är födda i annat land än Sverige.

Verksamhetspoäng. I gymnasial vuxenutbildning beräknas verksamhetspoäng utifrån kursens gymnasiepoäng. Kommunen får tillgodoräkna sig kursens verksamhetspoäng för varje kursdeltagare. För orienteringskurser och kurser på folkhögskolor räknas 21 verksamhetspoäng per vecka som en kursdeltagare studerar på heltid.

Ålder. Åldern beräknas som elevens ålder den 31 december det år analysen omfattar.